

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. VII. Rei familiaris decoctio, & pauperum defraudatio à temulentia
absterrent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

sed cum voluptas instar fumi quàm citissimè evanescat, graues post se dolores atque innumera tùm corporis, tùm animi mala relinquens, vt quid nobis non sumus præsentes? Cur vtilitati nostræ cautiùs non prouidemus? Arma fugis offensiuâ, præsertim intentata tibi. Magis Ebrietatem fuge quæ gladio plus ferit ac vulnerat.

CAPVT VII.

Rei familiaris decoctio, & pauperum defraudatio à temulentia absterrent.

Ecli. 19.

*Quo pacto
temulen-
tiam fa-
miliarem
exhauriat.*

*Panormit.
lib. 2.
de rebus
gestis Al-
phonfi,*

VErè dictum à Salomone. *Seruus Ebriosus non locupletabitur.* Non enim magni sumptus faciendi solùm pro parando potu, quo iustam extramensuram, perditissimè abutuntur Ebriosi continuò: Verum quoq; si, quod plerumq; fit, inde diuersa morborum genera, vel membrorum mutilationes grauesue corporis offensæ deriuentur, in pharmaca, in Medicos, in Chirurgos, intolerabiles expensæ sunt erogandæ, nec rarò plus infumendum æris, pro crapula euacuanda ac depellenda, aut profanandis inde profectis nocuentis, quàm pro vino, quod omnis origo perniciæ, coëmendo. Sit aliquis, vt multos passim est reperire, ingurgitationum assuetus exercitio, vix vlla quiete aut mora interiecta, tu rem eius familiarem augeas, dones ei liberaliter, munera largiari, creberrima ditescat; temulentiam verò nõ deserat, cotem alis; nõ euadet pinguior, breui ad eandem paupertatem ac fortunam inopem redactum, deiectumq; videbis. Probè id prudentissimus ille Aragonum Rex Alphonsus intellexit. Nam cum Eques quidã, vino præter omnem rationem deditus, ab eo sapius aut pensiones aliquas

quas, annuosue census, aut alia, satis importunè pe-
 cillit donaria, festiuissimè respondit ei: *Si pergerem
 in largiendo, citius ego pauper, quàm tu diues, euasurus
 essem*: Nam qui tibi donat, perforato dolio aquam
 infundit. Quamobrè huiusmodi patrimoniorum
 cribra, non rarò ad extremam inopiam retroce-
 dunt, atq; ad restim quod aiunt, rem omnem suam
 deducunt. Quare ab omnibus passim, omni com-
 passiois affectu exclusi, ludibrio habentur, meri-
 tissimoque exhibentur. Quod infamiæ dedecus, &
 Platonem cuidam iuueni Atheniensi exprobrasse
 legimus. Is generis nobilitate clarus, amplissimum à *Maximus,
 parentibus patrimonium, hæreditariò acceptum, serm. 18.
 breui temporis spacio totum, helluando dilapida-
 uerat. Quem cùm Plato ante Pandochii fores, ciba-
 rium panem cum aqua bibentem, conspexisset, his-
 ce est allocutus: Si tali moderatione in victu fuisses u-
 sus, aut eà, non iam præ foribus, sed in palatio pransita-
 res.*

Magna quidè est hæc rei familiaris iactura: Multo *Temulen-*
 verò maior pauperibus illata iniuria; quando ad fa- *tia summa*
 tis faciendum æstuantissimæ huic vini appetentiæ, *pauperes*
afficit in-
iuria.
Conuertitur in delitias temulentiamque potentum. Et
 quod illorum vsibus meritò seruire debuisset, absq; *Ducis pec-*
 ulla Dei reuerentia perditur, prodigitur, inutiliter *ca. lib. p. 12*
 ac luxuriosè dissipatur. Memento, inquit ibidem *ca. 8.*
 Granaten, quot pauperes in mundo sunt qui sese fe-
 lices existimant, si ventrem pane & aqua satiaue-
 rint, & intelliges, quàm liberaliter tecum egerit Do-
 minus, qui tibi plura largitus est, quàm illis. Non
 itaque fas est, vt conuertas liberalitatem Domini tuæ
 in Gulæ & Ebrietatis instrumentum.

Hosce tales, Christi membrorum defraudatores,
 M gra-

Serm. 231.
qui est 1. de
Ebriet.

grauissima reprehensione excipit D. Augustinus: O infelicitas, exclamat, generis humani, quam multi inueniuntur, qui ebriosos & luxuriosos amplius, quam oportet, cogunt bibere, & ante ostium pauperibus petentibus, vel unum calicem dissimulant dare: Nec attendit, quia illud quod luxuriosis videntur ingerere, Christus in pauperibus deberet accipere, qui dixit: quod fecistis uni ex minimis meis, mihi fecistis. Sed qui tales sunt, quando alios nimio potu sepeliunt, pauperi eleemosynam petenti dicunt. Vade vade in ante, & dabit tibi Deus, quod aliud dicit, nisi vade ad illum hominem, qui habet Deum, quod daturus est Deus. Ac sic ore suo ipse confitetur, apud Deum non esse, quo inspirante, possit erogare pauperibus. Hæc Augustinus.

Quæ ergo tibi ad victum largitus est superflua Deus, non dedit, vt ita perditè per iugulum ea transicias, sed vt eo pauperum famem ac sitim subleuet. id non facis? Furtum est, rapina est; iniuriarum summa est, olim graui supplicio expianda.

CAPVT VIII.

Detrimeta, quæ ex temulentia oriuntur, sobrietatis nos admonent.

VT absq; ambagibus rem ipsam aggrediamur & quàm miserabili spectaculo, Actionem suam Temulentum, proprii deuorent canes & mali perdant, quæ suamet sibi gignit ebrietate temulentus, ne modum excessisse videar, ita grauiter incipiendo temulentiam, ipse nihil meis decidam verbis, sed sanctorum Patrum, quæ maiori pondere tuum animum subeuntia permouebunt.

Ac primùm, quo pacto mentis statum, & rationis gubernacula turbet, conuellat, euertat S. Io. Chry.